

Lesson 78

Magpekellum me' pateyin duk Po'on Umulin

Yahiya 11,12

Assalamu alaikum me' bagayku mapakalehin. Tiya' ku katakdilan we' Tuhanin magaka-aka si ka'am. Iye Tuhan po'on kasanyanganin. Kabaya'annen, we' kēmon me' a'ahin tasabutde duk maglilla' nuhut lān bakas minemesnen, supaya a'ahin makajari kinimatan bentel we' ne duk supaya siye sinakup dem kasanyanganne te'edin salama-lama. Sinna kami we' makajari kami magpakale balik si ka'am ellew inin programabi inēnan “*Lānin duk a'ahin manjari bentel si matahan Tuhan*”.

Bakas takalete ne dem pagistadite dem Kitab Injilin we' AlMasihin, si Isa, **ekka ēnne** magseddili-seddili. Sabab ēnne miya'an tinabangan kami supaya tasabut kami bang sine te'ed iye. Takalete ne we' si Isa inēnan: *Lapalin magsumbaya' duk Tuhanin tagna' ewwalley, Anak Tuhan Mabalakatanin, Anak Manusiya', Bili-bili Tuhanin, Manimbulin, Kinakan Mangurung Umulin, Danta' si Dunyahin, Mangantanan Sahayahin, Gawang palabeyan me' bili-bilihin, duk Pastul Mahāpin*. Ellew inin niya' ne isab takalete duwe ēn seddili para pu si Isa: inin me' ēnnen: “**Magpakellum me' pateyin**” duk “**Po'on Umulin**”.

Bakas takalete ne we' lumengngan si Isa palatag si lahat me' Yahudihin magtolo', maghinang me' hinangan hāp, magpakewuli masakihin, makuku'in, mapessekin, duk mapasayedan we' seyitanin. Banes me' a'ahin nuhut iye. Saguwa' me' pandey si āgamahin inēnan isab Pariseo, kimbūhande si Isa. Ga'i siye ta'u masuwey we' ga'i **lalem kata'unen** bang iye missā, duk ga'i ne siye ta'u masuwey we' ga'i tahinangne **hinangan meke'ulali'in**.

Na, ellew inin pala'us kite bi matsa amban dem Kitab Injil. Kitete bi du we' **niya' isab hinangan meke'ulali' seddili hininang we' si Isa duk hinangan inin magpakite we' balakat Tuhanin la'i diyalem si Isa supaya me' a'ahin kahagad si iye**. Matsa kite bi amban dem Kitab sinulat we' Yahiya, kapitulu sempukdembuwa'. Pina'in la'i:

(Yahiya 11) ¹ *Manjari, niya' dambuwa' lella inēnan **Lasarus** saki. Patenna'annen la'i si kaluma'an Betani. La'i du isab patenna'an duwangan pungtina'ine dendehin, si **Mariyam** duk si **Marta**.* ² *Si Mariyam hep inin manata'an isellan bengngihin si bettis si Isa duk*

pinunasan we' ne duk kōkne. Manjari pegge' saki punggina'iden, ³ masan duwangan magpunggina'ihin pī pu si Isa, pa'inde, “Tuwan, saki bagaynu kinalasahannun.” ⁴ Pag kale si Isa pasan miya'an, pa'inne, “Saki si Lasarus miya'an duma'in duk iye matey saguwa' duk du bawag balakat Tuhanin supaya bantu Anak Tuhanin.” ⁵ Na, kinalasahan we' si Isa tellungan magpunggina'i miya'an, disi Marta duk Mariyam duk Lasarus. ⁶ Saguwa' pag kata'uhan si Isa we' saki si Lasarus, ngagad pe iye la'i duwem bahangi si kaluma'an pala'ihannen. (Kata'uhan si Isa we' matey du iyan Lasarus. Saguwa' mabaya' pakitehan si Isa balakat Tuhan diyalemnen sabab kamatey Lasarusin, supaya kata'uhan me' a'ahin we' amban surga' iye.)

⁷ Pag puwas duwem bahangi miya'an, pa'in si Isa si me' tindegnen, “Sūng kite bi balik pī si lahat Yahudiya.” ⁸ Pa'in me' tindegnen si iye, “Tuwan, ga' du miya'an tiggel arak kew pagtibagan me a'ahin duk kew matey, hati' balik pe kew pī?” ⁹ Nambung si Isa magdalilan, pa'inne, “Da'a ka'am suse. Dem da ellewin niya' sampū' duk duwe ora danta'... ¹¹ ...Si Lasarus bagayten bi, kapatuli ne. Saguwa' pī ku mangun iye.” ¹² Pa'in me' tindegnen si iye, “Tuwan, ngakole' du iye bang kapatuli iye.” ¹³ Hāti binissā si Isa miya'an we' asal matey ne si Lasarus. Saguwa' kannal me' tindegnen binissānen sabab tuli hadja. ¹⁴ Hangkan papasti' si Isa ne si siye, pa'inne, “Si Lasarus matey ne. ¹⁵ Duk kēgan ku,” pa'in si Isa, “pegge' ga' ku la'i. Inin para si kahāpanbi duk ka'am kahagad. Sūng kite bi pī si iye.”

¹⁷ Pag tekka disi Isa si Betani, ka'ampat ellewnen ne si Lasarus dem kubul. ¹⁸ Tapit du kaluma'an Betanihin si Awrusalam, kulang-kulang tellu kilometro hadja. ¹⁹ Hangkan ekka me' Yahudi pī pu si Marta duk Mariyam mahemokan siye pegge' matey punggina'iden. ²⁰ Manjari pag kale si Marta we' i' ne si Isa, pī iye pasampang. Si Mariyam la'i hadja dem luma'. ²¹ Pag magkasuwa' ne si Marta duk si Isa, pa'inne pu si Isa, “Tuwan, bang kew miya'an tu'u, ga' si' matey punggina'i kamihin. ²² Saguwa' kata'uhanku, bisan kuwe'itu, duhulan Tuhanin kew bisan ine pākunu.” ²³ Pa'in si Isa si iye, “Ellum du balik punggina'inun.” ²⁴ Pa'in si Marta, “Awe', Tuwan, kata'uhanku we' pinakellum du iye balik si ellew dambuli.”

²⁵ Pa'in si Isa si iye, “Aku magpakellum me' pateyin duk aku po'on umulin. Sine-sine sandel si aku, ellum du iye bisan ne iye matey. ²⁶ Duk kēmon ma'ellumin bu sandel si aku, ga'i matey salama-lama.” Manjari tilew si Isa si Marta, pa'inne, “Kahagad ke kew?” ²⁷ “Awe', Tuwan,” pa'in si Marta. “Kahagad ne ku we' ka'u Almasihin, Anak Tuhanin, asal dambuwa'-buwa' inagad kami mapitu si dunyahin.”

²⁸ *Pag ubus inin bissā si Marta, pī iye ngalinganan pungtina'inen, si Mariyam, duk kinemotan we' ne, pa'inne, "Tiya' ne guruhin duk pihane kew."* ²⁹ *Pag kale Mariyam inin, duwa'i iye magdayi'-dayi' duk pī iye pu si Isa....* ³² *...Pag kite Mariyam si Isa, pasujud iye si antag bettis si Isa duk pa'inne, "Tuwan, bang kew miya'an tu'u, ga' si' matey pungtina'i kamihin."*

³³ *Magtangis si Mariyam duk sampay me' sawe'ne Yahudihin magtangis isab. Pag kite si Isa siye magtangis, hansul ateynen duk dukka te'ed iye.* ³⁴ *Pa' inne, "Antag pangubulanbi iyehin?" Pa' inde, "Nuhut kew, Tuwan, duk takitenu."* ³⁵ *Manjari magtangis si Isa.* ³⁶ *Magbissā-bissā me' a'a mala'ihin, pa'inde, "Payamanun bi be, asal kalasahanne te'ed si Lasarus."* ³⁷ *Saguwa' pa'in me' sinduwehin isab, "Si Isa inin, tapangitene me' a'a mapessekin. We'ey ga' tabangne si Lasarus duk iye ga' matey?"*

³⁸ *Hansul ne isab atey si Isahin sasangne mapī si kubulin. Kubul inin lingab tinampengan duk batu.* ³⁹ *Pag tekka siye si kubul, pa'in si Isa, "Ānanun bi batuhin."* *Magtawus missā si Marta, pungtina'i a'a mateyin. Pa'inne pu si Isa, "Bewwan ne iye, Tuwan, pegge' ampat ellew ne kuwe'itu."* ⁴⁰ *Pa'in si Isa si iye, "Bakas ne kew akahanku we' bang kew hadja kahagad, asal kitenu balakat Tuhanin."* ⁴¹ *Manjari inānan we' de batu tampeng kubulin. Ubus mayam si Isa padiyata' ngampun si Tuhan, pa'inne, "O Amma', magsalamat ku si ka'u pegge' pinakale ku we' nu."* ⁴² *Kata'uhanku we' luwal ku pakalenu. Saguwa' bissāku inin si pakalehan me' a'a matu'u inin, supaya du siye kahagad we' asal ka'u mamapitu akuhin."* ⁴³ *Pag ubus inin bissāne, ngalingan iye papales, pa'inne, "Lasarus, paguwa' kew pitu."* ⁴⁴ *Magtawus paguwa' a'a bakas mamateyin dem saput pe. Me' tangannen duk me' bettisnen pinekkes pe duk luwenen kinukuban. Pa'in si Isa si siye, "Lekkahanun bi saputnen duk iye tapa hap luma'."*

Niya' pe tamba istori meke'ulali' inin, saguwa' hāp bang mikil-mikil dahu' kite bi sabab hinangan maka'ulali' duk balakat hininang we' si Isa inin. Kemuwe pinapanjari dunyahin ngeregse' ellew inin ga' niya' bakas makakale we' niya' a'a ta'u ngurung umul si bangkey bakas dem kubul ne ampat bahangi, bangkey nagna' buhuk ne duk bewwan. Saguwa' iye te'ed hininang si Isahin pamakellumne Lasarus amban kamateyenen.

Balakat kamateyin ga' niya' problemane pu si Isa Panuhutanin, pegge' iye Lapal Tuhanin. Umul Tuhanin te'ed iye pitu amban surga'. Tuhanin iye ne di umulin, sa miya'an du isab AlMasi iye du isab di umulin. Tuhanin du mata'u magpakellum baran a'a mamateyin duk mangurung umulin, sa miya'an du isab AlMasi ta'u ngurung umul pu

sine-sine kabaya'anne, pegge' iye te'ed **Po'on Umulin**. Hangkan pag ilinganen Lasarus we' si Isa dina'ak paguwa' amban dem kubul, ellum balik bangkeyin, donga' duk paguwa' amban dem kubul. Iye isab jānnen hangkan makajari si Isa missā si me' pungtina'i Lasarusin, pa'inne, “**Aku magpakellum me' pateyin duk aku po'on umulin. Sine-sine sandel si aku, ellum du iye bisan ne iye matey!**”

Kuwe'itu ubuste bi ne istorihin duk kitete bang ine hinang me' Yahudihin pag ubus kitede we' pakellum si Isa Lasarus amban dem kubulne. Pina'in dem Kitab:

(Yahiya 11) ⁴⁵ Ekka me' Yahudi manawe'an si Mariyamin kahagad ne pu si Isa pegge' takitede hininang si Isa miya'an. ⁴⁶ Saguwa' me' sinduwehin hap pī si me' Pariseohin duk inaka we' de si siye bakas hininang si Isahin. ⁴⁷ Hangkan magtawus magtipun me' Pariseohin duk me' nakura' me' imamin magisun, pa'inde, “Ine ente' tahinangte bi si a'a inin? Iyu' ne ekka tanda' maka'ulali' tahinangne. ⁴⁸ Bang pasagadante bi iye,” pa'inde, “ujud kahagad kēmon a'ahin. Duk pitu iyan me' nakura' bangsa Romahin maka'atan langgalten bi duk sampay bangsaten bi.”

⁴⁹ Niya' dambuwa' nambung, ēnnen si Kayapas. Iye imam nakura'in tahun miya'an. Pa'in Kayapas, “Ga' niya' tasabutbi. ⁵⁰ Ga'i tahātibi we' si kahāpante bi hep bang dambuwa' a'a hadja mamateyin ganti' me' a'ahin duk duma'in tibu'ukan bangsahin magmulahin.” ⁵¹ Binissā si Kayapas miya'an duma'in amban di pikilanne. Saguwa' pegge' iye imam nakura'in tahun miya'an, pina'al we' ne we' subey si Isa matey ganti' bangsa Isra'elin. ⁵² Duk matey iye duma'in hadja ngaganti'an bangsa Isra'elin, saguwa' supaya isab me' anak Tuhan makanat-kanat si me' kalahatanin tapagdambuwa' du we' ne. ⁵³ Manjari kemuwe ellew miya'an, isunden we' papateyde si Isa. ⁵⁴ Hangkan ga' ne si Isa patampal si me' a'a la'i si Yahudiyahin. Saguwa' tahala' iye duk me' tindeggen pī si dambuwa' kaluma'an inēnan Epraim. Kaluma'an inin si sīng lahat ga' niya' tantu a'ane. La'i siye patenna'.

⁵⁵ Manjari tapit ne pagkādja'an me' Yahudihin ēnande Kādja'an Pangesseban. Ekka me' a'a amban me' kalahatan pāngkat hap Awrusalam magsutsi baran meke siye sumakup si kādja'anin. ⁵⁶ Piniha we' de si Isa la'i si Awrusalam duk pagbissā-bissāde sābude la'i dem langgal hadjehin. Pa'inde, “Ine pikilbi? Pitu ente' si Isa si pagkādja'an? Hatu ga'i, ē?” Iye miya'an pagbissā-bissāden, ⁵⁷ pegge' bakas maguldin hep me' nakura' me' imamin duk me' Pariseohin we' bang niya' ngata'uhan pala'ihan si Isahin, subey siye inakahan duk iye tasiggewde.

(Yahiya 12) ¹ *Ennem ellew pe meke tinagna'an Kādja'an Pangessebanin, pī si Isa hap Betani, lahat si Lasarus a'a pinakellumne amban kamateynen.* ² *Pag la'i iye si Betani, magjamu-jamu me' a'a mala'ihin pamahadjede si Isa. Si Marta nabang magtāgad si siye. Si Lasarus magtuhut mangan duk si Isa duk me' sinduwehin.* ³ *Manjari ngeddo' Mariyam isellan bengngi inēnan narda tenga' kilu bohatnen. Mahalga' te'ed isellan bengngi inin duk ga' niya' lamud-lamudne. Pinatata' we' Mariyam isellan bengngi inin si bettis si Isa, ubus bu pinunasan we' ne duk kōkne. Manyug bengnginen dem luma'.* ⁴ *Manjari nagga' si Judas Iskariyot, dambuwa' me' tindeg si Isahin. Si Judas hep inin mamuddihan si Isahin.* ⁵ *Pa'in si Judas, "Gam pe isellan bengngi miya'an pinabellihan, bu pangurung sinin si me' mamiskinin. Halga'ne miya'an tangdan hinang dem dan tahun."* ⁶ *Duma'in we' ma'ase' si Judas si me' mamiskinin hangkan inin bissāne, saguwa' pegge' panangkew iye. Iye hep pinangandel magantan pangisihan sinden duk daran iye ngeddo'.* ⁷ *Manjari pa'in si Isa, "Pasagadanun dende inin. Enna'ne isellan bengngi inin para ellew pangubul akuhin.* ⁸ *Me' mamiskinin ga'i du usa' amban ka'am duk tatabangbi siye. Saguwa' aku, ga'i ku teteg tu'u si ka'am."*

⁹ *Ekka me' a'a ngata'u we' la'i si Isa si Betani, hangkan hap pī siye la'i. Pī siye duma'in sabab si Isa hadja, saguwa' batang kitede isab si Lasarus, iye bakas pinakellum si Isa amban kamateynen.*

¹⁰ *Hangkan magisun me' nakura' me' imamin we' duma'in hadja si Isa pinapateyden saguwa' sampay si Lasarus isab.* ¹¹ *Hangkan siye magisun kuwe' miya'an, pegge' sabab Lasarus ekka me' Yahudihin kahagad ne pu si Isa. Ga'i ne siye nuhut me' imamden.*

Na, sōng taym ne. Saguwa' niya' pe subey pikil-pikilte. Takalebi ke bang ine hinang me' nakura' āgamahin pag kitede me' tanda' meke'ulali' pinakitehan si siye we' si Isahin? Ga' siye niya' maka'ara'-ara' masuwey sabab me' hinangan meke'ulali' hininang we' si Isahin. Pegge' kēmon me' a'ahin takitede du a'a bakas pinakellum amban kamateynen! Saguwa' ine hinang Imam Nakura'in duk me' imam sinduwehin? Pagsusunande ke duseden duk kahagad ke we' si Isa AlMasihin pitu amban surga'? **Ga'i, ga' siye magsusun!** Kēmon me' tanda' meke'ulali' hininang we' si Isahin ga' du manjari pagsusunan me' imamin duk me' tindegden duk ga' du manjari paneyima'ande si Isa we' iye Panuhutanden duk Manimbul siyehin.

Ubus miya'an, ine pe hinang me' Imam Nakura'in? Mas pesōng pe siye bunsu pu si Isa duk magisun siye magpalanu mapatey iye! Magpalanu isab siye mapatey si Lasarus – bu behu pinakellum du iye amban kamateyne we' si Isa – pegge' iye jānnen hangkan ekka me' Yahudihin

pateyikut si me' imamin duk nuhut si Isa. Tala te'ed atey me' nakura' āgama miya'an amban Tuhan! **Ga'i siye malasa si Tuhan atawa si mabennalin.** Keyipatande me' pureba mapasti'in, hātinen me' hinangan meke'ulali' bakas hininang we' si Isa si pagmatahanden. Iye hadja tapikilden me' kasinnahanden, we' langkew paga'aden, bang ine mahāp para si siyehin, duk bang sa'ingge siye ngandayahan. Hangkan magisun siye mapatey si Isa, pegge' tinalew siye bang ga'i padehengde si Isa, ujudnen kēmon me' Yahudihin pateyikut amban siye duk nuhut si Isa.

Ine tapikilbin sabab me' nakura' āgama miya'an? Sine mangurungan siye pikilan we' subey papateyde si Isa? Pinapikilan siye we' Nakura' Seyitanin, pegge' bunsu iye si Tuhanin duk AlMasihin. Tapikil Nakura' Seyitanin bang pinapatey si Isa we' me' nakura' me' Yahudihin, ga'i ne manjari palanu Tuhan manimbul manusiya'in amban balakatnen. Ga'i hep kata'uhan Nakura' Seyitanin we' iye te'ed palanu Tuhanin we' **gunane kamatey AlMasihin panimbul me' manusiya'in amban balakat Nakura' Seyitanin!** Inin du isab, ga'i kata'uhan Nakura' Seyitanin duk manuhut iyehin we' balakat kamateyin ga' du niya' kaputne pu si Isa Panuhutanin. Ga'i du iye buhuk we' bulakin pegge' si **Isa Magpakellum mamateyin duk iye Po'on Umulin.** Iye jānnen hangkan pa'in si Isa si me' pungtina'i Lasarusin, pa'inne, **“Aku magpakellum me' pateyin duk aku po'on umulin. Sine-sine sandel si aku, ellum du iye bisan ne iye matey.... Kahagad ke kew?”** (Yahiya 11:25,26)

Na, taman inin ne hadja ellew inin. Da'akte ka'am pakale si lesson balik. Pala'us kite bi magistadi amban dem Kitab Injil duk payamante bang sa'ingge si Isa padiyalem si Awrusalam pasakey diyata' anak asnu. Sa miya'an tumananne me' pina'al we' me' kanabihanin sabab AlMasihin masaley....

Karayaw tinolo'an ka'am we' di Tuhanin sasangbi mikil-mikil sabab hāti me' bissā si Isa AlMasi inin, pa'inne:

“Aku magpakellum me' pateyin duk aku po'on umulin. Sine-sine sandel si aku, ellum du iye bisan ne iye matey.... Kahagad ke kew?”
(Yahiya 11:25,26)

Wassalam